

PHÒNG GIÁO DỤC – ĐÀO TẠO ...
TRƯỜNG TIỂU HỌC

--- ❧ ✧ ❧ ---

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

ĐỀ TÀI:

MỘT SỐ KINH NGHIỆM HƯỚNG DẪN KĨ NĂNG VẼ
HÌNH ĐƠN GIẢN CHO HỌC SINH LỚP 1 MÔN MỸ
THUẬT

(Bộ sách Chân trời sáng tạo)

Lĩnh vực: ...

Họ và tên tác giả:

Đơn vị:

Năm học: 20....- 20...

MỤC LỤC

A. MỞ ĐẦU	1
I. Đặt vấn đề	1
II. Mục đích nghiên cứu	2
B. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ.....	3
I. Cơ sở lí luận.....	3
II. Thực trạng của vấn đề	4
III. Các giải pháp đã tiến hành để giải quyết vấn đề.....	5
1. Giúp học sinh biết cách quan sát và nhận xét về hình vẽ.....	5
2. Hướng dẫn kĩ năng vẽ hình trên giấy ô li kết hợp đọc thơ	7
3. Sử dụng một số thủ thuật trong các tiết dạy vẽ hình cho học sinh.....	12
IV. Tính mới của giải pháp	18
V. Hiệu quả của SKKN.....	19
C. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	20
I. Kết luận.....	20
II. Kiến nghị	21
D. TÀI LIỆU THAM KHẢO	22

A. MỞ ĐẦU

I. Đặt vấn đề

Phát triển thẩm mỹ là một trong những lĩnh vực giáo dục toàn diện trong hệ thống giáo dục hiện nay. Với mỗi trẻ em nói chung, học sinh tiểu học nói riêng đều có tâm hồn nhạy cảm với thế giới xung quanh, ở đó chứa đựng bao điều mới lạ, hấp dẫn. Trẻ em thường tỏ ra dễ xúc cảm với cảnh vật xung quanh, dễ bị cuốn hút trước cảnh vật có nhiều màu sắc hay một bức tranh sinh động. Do đó năng khiếu nghệ thuật thường được nảy sinh ngay từ tuổi ấu thơ. Vì vậy, việc giáo dục thẩm mỹ cần được bồi dưỡng ngay từ tuổi nhỏ để ươm trồng những tài năng nghệ thuật cho tương lai. Nội dung dạy học môn Mĩ thuật là một phương tiện phát triển thẩm mỹ cho trẻ em rất hữu hiệu.

Thông qua hoạt động dạy học mĩ thuật giúp học sinh mở rộng hiểu biết, phát triển khả năng tri giác, hình thành ở các em khả năng tư duy, phát triển xúc cảm - tình cảm - nhân cách - trí tuệ - sự khéo léo - tính kiên trì, đặc biệt là phát triển khả năng cảm thụ thẩm mỹ, phát triển khả năng sáng tạo phản ánh thế giới xung quanh một cách tích cực, biết yêu quý và trân trọng cái đẹp (tình yêu con người, yêu thiên nhiên, con vật, cỏ cây, hoa lá ...). Nó là phương tiện hữu hiệu giúp cho thầy và trò trong việc tổ chức các hoạt động các môn học khác có liên quan trong chương trình dạy và học của lứa tuổi tiểu học, có ảnh hưởng mạnh mẽ tới cuộc sống hàng ngày của các em.

Bản chất của giáo dục thẩm mỹ là hoạt động nghệ thuật, con người luôn vươn tới cái đẹp, vươn tới cái "chân - thiện - mỹ". Do vậy, người ta càng quan tâm đến sáng tạo nghệ thuật và thưởng thức nghệ thuật, nó có vai trò quan trọng trong đời sống tâm hồn trẻ em. Hoạt động tạo hình đòi hỏi bàn tay khéo léo, óc quan sát tư duy, trí nhớ, sự tưởng tượng... góp phần phát triển trí tuệ, khi tìm tòi khám phá để tạo ra bức tranh đẹp giúp cho học sinh hiểu biết thêm những kiến thức cơ bản và sử dụng hiệu quả trong sản phẩm nghệ thuật của mình. Trong tác phẩm tạo hình của trẻ em, người ta có thể nhận thấy được các em muốn nói gì, thể hiện tình cảm gì.

Trên thực tế, chất lượng các giờ dạy mỹ thuật ở trường tiểu học chưa cao bởi giờ còn học mang tính khuôn mẫu, áp đặt. Nhất là đối với học sinh lớp 1, sản phẩm của các em còn mang tính rập khuôn, thiếu sự mềm mại và ít có tính sáng tạo. Hơn nữa, hoạt động giáo dục thẩm mỹ đòi hỏi tính kiên trì và sự khéo léo của đôi tay. Thiếu những năng khiếu này nhiều học sinh thường không đủ kiên nhẫn để hoàn thành sản phẩm, việc tạo ra một sản phẩm đúng như suy nghĩ và mong muốn của các em là rất khó.

Xuất phát từ những lý do trên mà tôi chọn đề tài “Một số kinh nghiệm hướng dẫn kỹ năng vẽ hình đơn giản cho học sinh lớp 1” áp dụng cho các bài học trong sách Mỹ thuật 1 bộ sách Chân trời sáng tạo.

II. Mục đích nghiên cứu

Đề tài đưa ra một số cách vẽ hình đơn giản giúp học sinh lớp 1 nắm bắt và thực hiện vẽ hình tốt hơn. Đề tài đi sâu nghiên cứu một số cách vẽ hình đơn giản nhưng vẫn đáp ứng được tính thẩm mỹ, tính sáng tạo, sự hài hoà không làm mất đi sự hồn nhiên trong các tác phẩm tạo hình của các em, từ đó nâng cao hiệu quả của việc giáo dục thẩm mỹ nhằm phát triển và giáo dục toàn diện cho các em.

B. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

I. Cơ sở lí luận

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nói:

Trẻ em như búp trên cành

Biết ăn ngủ, biết học hành là ngoan.

Trẻ em được ví như mầm non tương lai của đất nước, cần được chăm sóc và học tập. Bác rất yêu thương và quan tâm đến thanh thiếu niên đặc biệt là các em nhi đồng. Câu nói của Bác chứa đựng tất cả tình yêu thương, sự chăm lo của Bác dành cho các em.

Trẻ em là tương lai của nhân loại, của mỗi dân tộc, mỗi cộng đồng, liên quan chặt chẽ tới những thế hệ kế thừa và tiếp nối. Vì vậy, nâng cao chăm sóc và giáo dục trẻ em là trách nhiệm của toàn xã hội. Việc chăm sóc giáo dục trẻ em phải bắt đầu ngay từ rất sớm và phù hợp với từng độ tuổi. Việc phát triển thẩm mỹ cho trẻ em là một yếu tố quan trọng trong chương trình giáo dục tiểu học, giúp trẻ em phát triển một cách toàn diện hài hoà.

Danh họa Picasso có câu nói rất nổi tiếng: *“Tôi mất bốn năm để vẽ được như Raphael, nhưng mất cả cuộc đời để vẽ như đứa trẻ”*. Mĩ thuật là một bộ môn đòi hỏi tính kiên trì, khéo léo cũng như năng khiếu. Vì vậy, đối với những học sinh không có năng khiếu thường tỏ ra ít hứng thú và nhanh bỏ cuộc. Chính vì những đặc điểm riêng biệt ấy người giáo viên phải nắm vững các nguyên tắc tạo hình, biết hướng dẫn học sinh tạo ra sản phẩm mà không gò bó các em. Làm sao để các em cảm nhận việc hoàn thành sản phẩm không có gì là quá khó với khả năng của mình, các em sáng tạo theo ý tưởng của chính bản thân mà không rập khuôn máy móc theo cô, không mất đi sự hồn nhiên của tác phẩm cái mà người lớn không có được.

Picasso cũng nêu ra nhận định *“Càng vững về kỹ thuật, càng nên đơn giản về kỹ thuật”*. Nghĩa là, vẽ hình càng đơn giản hình càng đẹp, người xem dễ cảm nhận mà vẫn không thiếu đi tính sáng tạo, tính thẩm mỹ. Cái quan trọng ở đây là đối tượng được truyền đạt là học sinh lớp 1, cho nên kỹ năng vẽ hình càng đơn giản thì học sinh càng dễ tiếp thu và nắm bắt, sau khi nắm bắt được cách tạo hình các

Ví dụ: Bài 7: Con vật em yêu – trang 53 SGK Mỹ thuật 1 – bộ sách Chân trời sáng tạo

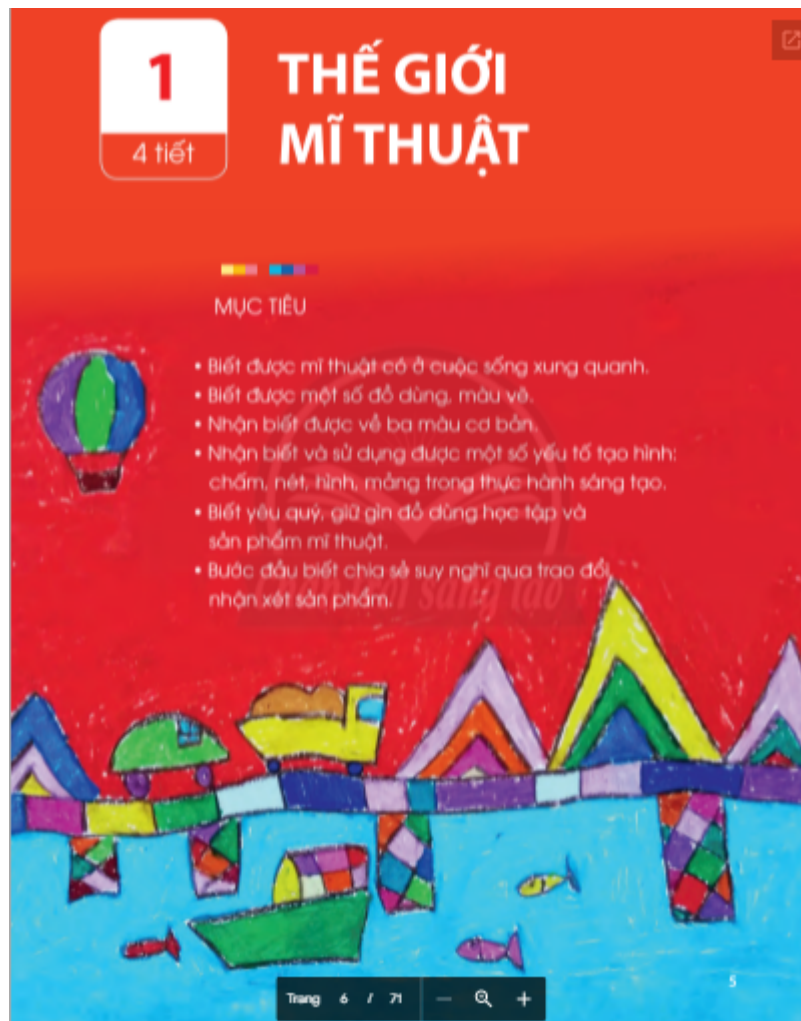
Khi hướng dẫn học sinh nhận biết con gà trống, trước tiên tôi cho quan sát tranh gà trống, gà mái và gà con để giúp các em phân biệt các loại gà và tên gọi. Sau đó cho các em so sánh sự giống và khác nhau giữa gà trống, gà mái và gà con. Từ đó học sinh nắm vững đặc điểm đặc trưng của gà trống. Khi cho học sinh quan sát con gà trống tôi hướng dẫn các em quan sát nhận biết các bộ phận chính (thân, đầu, chân và cánh) rồi đến bộ phận phụ (mắt, mỏ, mỏ, đuôi...) nhận biết hình dáng của bộ phận chính - phụ, màu sắc chung của gà rồi mới đến màu sắc của từng bộ phận, tránh việc quan sát quá chi tiết làm các em mất tập trung và cảm thấy phức tạp. Tôi chuẩn bị đồ dùng dạy học mang tính thẩm mỹ cao, đối với tranh quan sát tranh phải đẹp và giống thật có phong cảnh xung quanh cho sinh động. Nhưng đối với phần hướng dẫn cách vẽ tôi vẽ đơn giản không chi tiết cầu kì, dễ hiểu dễ thực hiện nhưng vẫn mang đặc điểm đặc trưng của con gà trống.

2. Hướng dẫn kĩ năng vẽ hình trên giấy ô li kết hợp đọc thơ

Đối với học sinh lớp 1, các em bắt đầu học chữ và tập viết chữ nên các em đã được làm quen với giấy có ô li. Khi dạy tập viết, giáo viên hướng dẫn cho học sinh nhận biết dòng kẻ, hàng, ô li, điểm bắt đầu, điểm kết thúc, độ cao, khoảng cách giữa các con chữ, tiếng, từ,... Việc điều khiển nét bút của các em còn vụng về nên vẽ trên giấy ô li, hoặc giấy có kẻ ô vuông sẽ giúp các em dễ thực hiện hơn so với vẽ trên giấy trắng ngay từ đầu.

Đầu tiên, tôi dạy các em vẽ bằng bút chì những hình ảnh từ đơn giản như: ngang, xiên, đứng đến phức tạp như cong, tròn, lượn (tùy theo năng lực của học sinh). Sau đó khuyến khích học sinh tự vẽ màu theo ý thích. Biện pháp hỗ trợ đặc lực cho giáo viên là đọc thơ khi hướng dẫn cách vẽ nhằm gây chú ý. Những câu thơ đơn giản, ngộ nghĩnh, dễ thương giàu hình ảnh phù hợp với nội dung bài học có tác dụng làm hoạt động tạo hình trở nên hấp dẫn hơn, học sinh sẽ dễ nhớ trình tự thực hiện và cách thực hiện (bài thơ có thể tự sưu tầm hoặc sáng tác)

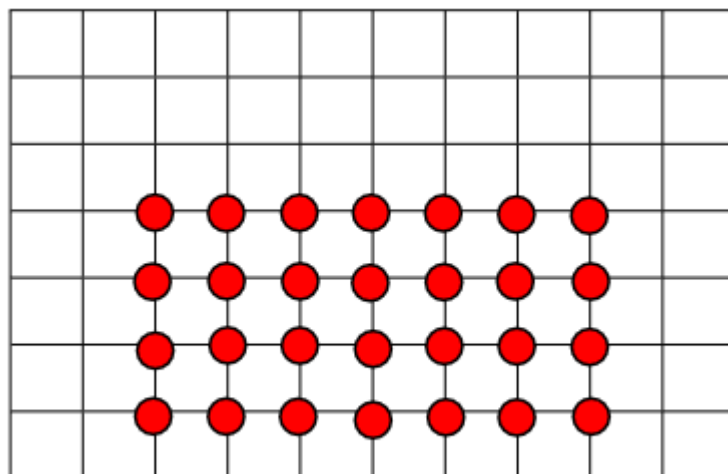
Ví dụ: Bài 1: Thế giới mỹ thuật – trang 6 SGK Mỹ thuật – bộ sách Chân trời sáng tạo.

+ Khi hướng dẫn học sinh vẽ những chấm tròn (gọi là giọt mực), vẽ nét thẳng kết hợp chấm tròn (gọi là hàng cọc), vẽ nét xiên (gọi là hàng rào nghiêng), vẽ nét cong và nét móc câu (gọi là chiếc dù), vẽ nét uốn lượn gọi là sóng biển).

- Yêu cầu học sinh vẽ dấu chấm tròn ở mỗi góc của ô li một cách đều đặn.

(Hình 1)

Hình 1

định hướng không gian tốt. Đồng thời đây còn là một phương tiện tốt giúp phát triển khả năng chú ý, trí nhớ có chủ định và phát triển ngôn ngữ cho các em.

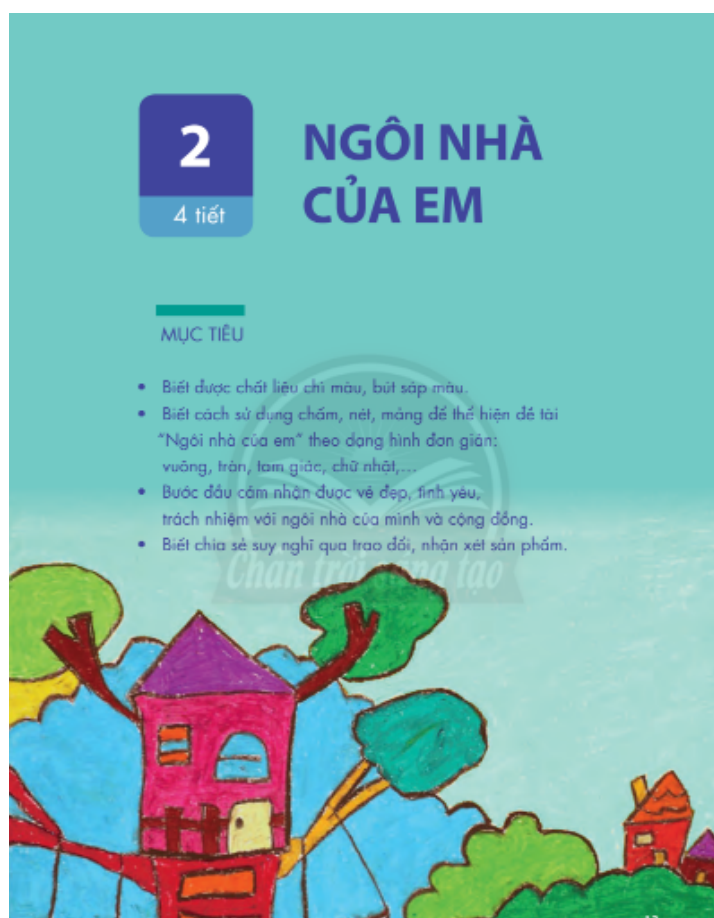
3. Sử dụng một số thủ thuật trong các tiết dạy vẽ hình cho học sinh

3.1. Vẽ bằng cách kết hợp hình học cơ bản

Để giúp học sinh khi vẽ biết cách kết hợp hình học cơ bản đòi hỏi giáo viên phải nắm vững bản chất, quy trình vẽ hình và phải có tính sáng tạo cao. Tôi cách điệu hình bằng cách kết hợp các dạng hình học cơ bản như hình tròn, hình tam giác, hình vuông, hình oval, tạo thành các hình vẽ đơn giản để học sinh dễ thực hiện. Tôi cũng linh hoạt trong cách hướng dẫn và nâng cao dần yêu cầu theo thời gian. Phương pháp này giúp các em cảm thấy hứng thú hơn không còn cảm thấy các hình vẽ quá phức tạp vượt quá khả năng của mình, các em cảm thấy mới lạ và thích thú sáng tạo theo cảm nhận.

Ví dụ:

Khi dạy bài 2 “Ngôi nhà của em” – trang 13 SGK Mỹ thuật 1 – bộ sách Chân trời sáng tạo

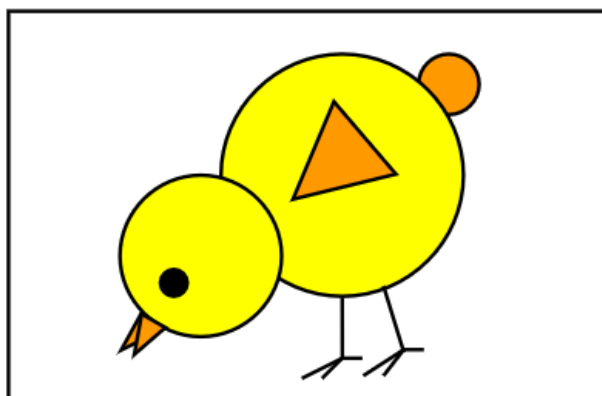
Trước khi hướng dẫn các em vẽ ngôi nhà, tôi hướng dẫn học sinh vẽ các chi tiết của ngôi nhà, cụ thể như: hình vuông, hình tam giác,... Sau khi hướng dẫn cách vẽ hình vuông, hình chữ nhật tôi hướng dẫn các em tạo ra các sản phẩm:

Tên sản phẩm	Hướng dẫn cách vẽ	Sản phẩm
Vẽ hình vuông	- Vẽ 4 cạnh bằng nhau và nối vuông góc. (giáo viên vẽ thực hành trên bảng để học sinh xem trước)	
Vẽ hình tam giác	- Vẽ ba cạnh có độ dài bằng nhau và nối các đỉnh với nhau (giáo viên vẽ thực hành trên bảng để học sinh xem trước)	
Vẽ ngôi nhà	- Sử dụng hình tam giác và hình vuông vẽ ngôi nhà như giáo viên hướng dẫn trên bảng	

Sau khi hoàn chỉnh hình, đề bài vẽ đẹp hơn có thể gợi ý để học sinh vẽ sáng tạo thêm họa tiết hoa lá, bầu trời, cỏ cây,...theo ý các em.

Khi dạy bài 7 “Con vật mà em yêu” – trang 53 SGK Mĩ thuật – bộ sách Chân trời sáng tạo

Tôi hướng dẫn các em vẽ con gà như sau: hai hình tròn gắn liền nhau một cao một thấp. Cụ thể: thân hình tròn to, đầu hình tròn nhỏ, mỏ là hình tam giác, mắt là một chấm tròn, cánh là một hình tam giác lớn hơn mỏ, chân bằng các nét xiên, đuôi là nét cong tròn tạo thành chú gà con. (Hình 7)

Hình 7

Dạy học sinh vẽ kết hợp các dạng hình các em thường gặp và thường sử dụng như, dạng hình elip (khi dạy thì gọi là dạng hình trứng để giúp các em dễ hiểu), dạng quả hình tròn (gọi là quả bóng)...để tạo thành các hình vẽ.

Ngoài vẽ con gà, tôi hướng dẫn các em kết hợp các dạng hình elip, hình tròn để tạo thành hình các con vật khác như: chó, mèo, gấu

Đây không chỉ là một trong các biện pháp giúp học sinh học tốt môn Mĩ thuật mà thông qua đó có thể làm giàu vốn hình ảnh, nuôi dưỡng ở các em trí tưởng tượng và sự sáng tạo, giúp trẻ em phát triển óc thẩm mĩ và phát triển trí tuệ.

LIÊN HỆ TẢI MẪU

ZALO: 0833206833

Nội dung: Tải mã skkn *****

Phí tải: 100.000 VNĐ

Chỉ nhận thanh toán qua STK

